

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემია

ქართული ენციკლოპედიის ი. აბაშიძის სახელობის მთავარი სამეცნიერო რედაქცია

მაჩიტა

საოცარი მაჩიტა

მაჩიტა (*Campanula*), მცენარეთა გვარი მაჩიტასებრთა ოჯახისა. მრავალწლოვანი, იშვიათად ორ- ან ერთწლოვანი ბალახებია. 300-მდე სახეობა გავრცელებულია ჩრდ. ნახევარსფეროს ზომიერი ჰავის ზონაში, ნაწილობრივ – არქტიკაში, უმთავრესად კი ევრაზიის დას. ნაწილის მთებში. კავკასია მ-ს სახეობრივი განვითარების უმნიშვნელოვანესი კერაა. აქ გავრცელებული 110-ზე მეტი სახეობიდან 76 ენდემია.

საქართველოში იზრდება 67 სახეობა, მათგან 24 საქართველოს ენდემია. სახეობათა დიდი ნაწილი რელიქტურია. მნიშვნელოვანი რელიქტური ენდემებია საოცარი მ. (*C. mirabilis*), პარადოქსული მ. (*C. paradoxa*), ენგურის მ. (*C. engurensis*), კახური მ. (*C. kachetica*), ხარაძის მ. (*C. charadzeae*) და სხვ. მ. კავკასიასა და საქართველოში იზრდება ალპ. ხალებსა და მდელოებზე, სუბალპ. მაღალბალახეულობა-ში, ბუჩქნარებსა და ტყეებში, მცირე რაოდენობით – მთის შუა სარტყლის კლდეებსა და ქვიან ფერდობებზე, თითო-ოროლა სახეობა – ბარშიც.

ხარაძის მაჩიტა

მ-ს მრავალი სახეობა დეკორატიულია, ხშირად იყენებენ ალბინარიუმებისათვის, ზოგი ხალხურ მედიცინაში იხმარება, რამდენიმე კი სარეველაა.

მ. სახოკია
